

Posudek vedoucího bakalářské práce

Název práce: Granátový šperk

Studijní program: Ústav designu

Student: Klára Vinklárková

Vedoucí: MgA. Jan Jaroš

Je neuvěřitelné, jak se zimní semestr promítl do práce několika studentů, kteří v tomto roce zakončují svá studia v našem ateliéru bakalářskou či diplomovou prací. Klára je jedním z těch, kteří byli účastni exkurzí, při kterých jsme navštívili družstvo Granát. I když se téma granátového šperku do zimního semestru nevešlo, Klára jej oprášila při své práci bakalářské. Upřímně se přiznám, že dnes z její volby radost mám, ale tento pozitivní pohled na výběr tématu jsem na začátku neměl. Granát spolu s granátnickými technikami bezesporu patří k tomu, co se dá nazvat tradičním českým šperkem, ale zároveň představuje téma, které je do značné míry po 150 letech vyčerpané. Do jisté míry v zajetí mentálního klíše pramenící ze zprostředkovaných zkušeností, na druhou stranu i z vlastních, mohu jen konstatovat, že jsem se této technice jako absolvent zlatnického oboru na Turnovské SUPŠ vyhýbal, jak se jen dalo. O to více jsem byl v očekávání, jak se Klára s touto výzvou popere a kde objeví ten impuls pro vytvoření své kolekce, aniž by do té doby měla jakoukoli průpravu a znalost o oboru.

K samotné práci. Teoretická část v podobě zpracované historie je zpracovaná na vysoké úrovni s jasným zájmem o zvolenou problematiku. Některé obraty jsou úsměvné, ale vystihující podstatu. Jako "vzdělaného" v oboru mne některé poznatky právě v této části zaujaly, zvláště pokud se jednalo o pasáže v hlubší historii Rudolfínské a Postrudolfínské doby. Zejména ohledně brusíren granátů v Praze a jejich původní broušení mimo českou pánev v Německu. Rovněž mne velmi potěšilo a přesvědčilo o zapálenosti množství návštěv v Uměleckoprůmyslovém muzeu, Muzeu českého ráje a jeho klenotnici, včetně množství antikvářských obchodů se starými kusy šperků. Takto bych si představoval přístup při každé zadané práci, kdy je kvalitní řešerše k tradičnímu tématu nezbytností.

V průběhu práce jsem měl obavu, aby právě po takto podrobném obeznámení nevznikli buďto zcela standardní kusy nevybočující z řady již existujícího zboží, které se do mysli vtlačí jako žvýkačka do silnice. Opačně pak může vzniknout pocit, že jediným směrem je uvolněná výtvarná forma autorského šperku, která by s ohledem na profilaci studijního oboru nebyla žádoucí. Klára intuitivně pochopila, že tudy cesta pro vytvoření produktu v širší sérii nevede a že bez pochopení a podřízení se zákonitostem v podobě dláždění granátem ve velkých plochách a potlačení kovové montáže to nepůjde.

Z tohoto pohledu jsem velmi kvitoval pro výběr, zpracování tradiční granátnické kytičky, se kterou Klára přišla ve svých návrzích. Nejen že představuje jeden ze základních stavebních prvků granátnického šperku (tyto šperky se dost často staví jako dorty do výšky – technika je plochá, a tak se jednotlivá patra mezi sebou montují – nýtují bez pájení s již zafasovanými kameny. (To je případ broží a prstenů). Navíc je to srozumitelný – čitelný symbol křehkosti a jemnosti. Právě pro tuto volbu jsem Kláře doporučoval zpracovávané téma specifikovat na moderní granátový šperk pro nevěstu, neboť by tyto šperky měly historickou paralelu. Klára se ale nedala stáhnout a našla si svou cestu, jak tento motiv uplatnit. Její realizace ukázala, že to byl z její strany správný směr.

Pro svou práci si zvolila zakomponování kytičky (sedmikámínku) do záušnice, nepravého nosního kroužku a závěsu na sametce. Kolekce má za cíl, spíše než vytvořit soupravu, doplnit kolekci se stejným motivem kytičky, která se již v produkci družstva Granát existuje. Zároveň se snaží o zaujetí mladší věkové skupiny, která je především nositelem těchto typů šperků. Právě v tomto vidím největší přínos navrhovaných šperků. Granáty jsou dnes obecně vnímány jako krmivo pro turisty. Těmi jsou turisté napříč spektrem od východu na západ, ale věková skupina je poměrně jednoznačná. Jsou jimi lidé ve střením a vyšším věku, kteří do šperků na dovolených investují. Pro mladší a mladší střední věk je nabídka spíše sporadická. Proto se domnívám, že pokud by se

kolekce záušnic a kroužků do nosu dobře marketingově zpracovala, mohlo by se jednat o trendovou záležitost tam, kde ji nikdo neočekával. Zároveň s maximálním respektem k technologii zpracování a tradičního motivu v novém pojetí. Jistě by se pak u některých českých zákazníků odboural pocit, že granát není pro ně. Minimálně by to stálo za vyzkoušení.

Práci hodnotím jako příkladnou. Navázaná spolupráce s družstvem Granát mne mile překvapila. Především po stránce ochoty se Kláře věnovat, ale i usměrňování, které Kláru rychle a efektivně posouvalo. Z mého pohledu mám n výslednou kolekci šperků výhradu snad jen u závěsu. Sametka se mi zdá vůči křehkému středu jako dominantní. Naopak nosní kroužek vnímám jak o velmi progresivní a obohacující kolekci granátových šperků. Rovněž se mi líbí i zapojení současné technologie fasování kamenů přímo do vosku a využití u toho do nedávna nevyužívaných malých průměrů kamínků.

Klára si vytýčené cíle bakalářské práce splnila. Práce je na velmi vysoké úrovni.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení písmenem A – výborně.

Vypracoval: Jan Jaroš